

Гришко О. П.,
кандидат філологічних наук,
асистент кафедри журналістики та філології
Сумського державного університету

ХУДОЖНЬО-СТИЛІСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛІНГВОКУЛЬТУРЕМ У ПРОЗІ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ

Анотація. У статті розглядається стилістична роль лінгвокультури, лінгвоідеологем, інтертекстем в прозових творах художнього дискурсу кінця ХХ – початку ХХІ століть.

Ключові слова: лінгвокультура, лінгвоідеологема, інтертекстема, семантичне поле, символ.

Постановка проблеми. Антропоцентрична парадигма сучасної лінгвістики нерозривно пов'язана з підвищенням наукового інтересу до національної ідентичності та особливостей культури мовної особистості. Взаємозалежність мови та культури дає підстави говорити про необхідність дослідження художніх текстів через призму лінгвокультурології. Лінгвокультури та їх стилістична роль у художньому дискурсі кінця ХХ – початку ХХІ століть ще недостатньо вивчена, що зумовлює актуальність наукової розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи дослідження лінгвокультури розроблені в працях Н. Арутюнової, В. Воробйова, Є. Верещагіна, В. Жайворонка, В. Маслової, Л. Мацько, М. Шевченко. Вивчення мови художніх текстів у лінгвокультурологічному аспекті займалися такі вчені: С. Бибики, В. Білоус, Н. Заїченко.

Метою статті є дослідження стилістичного потенціалу лінгвокультури у художній прозі кінця ХХ – початку ХХІ століть. По-ставлена мета передбачає виконання таких завдань: проаналізувати стилістичну роль лінгвокультури, дослідити особливості функціонування лінгвокультури у складі художніх тропів, показати те, як художньо-образний потенціал лінгвокультури розкривається стилістичними прийомами.

Виклад основного матеріалу. Емоційно-оцінна прагматика й експресивне забарвлення зумовлюють семантико-стилістичний потенціал лінгвокультури, який визначається як тематичним діапазоном, так і значним обсягом національно-культурних конотацій. Лінгвокультури в художньому дискурсі набувають функційного статусу (виконують роль стилістично значущих одиниць). Стилістична функція мовних репрезентантів української ментальності виявляється в їхній здатності бути складниками художніх тропів. Лінгвокультури у складі епітетних конструкцій виконують прагматичну функцію (актуалізують емоційну сферу читача внаслідок створення психоемоційного напруження у сприйнятті якісних характеристик детермінованого об'єкта або окремих його властивостей).

Епітети підкреслюють і посилюють характеристики предмета, збагачують його емоційно й образно: *Про Орлика ж спогадувати було небезпечно взагалі. Запеклий, сміливий, розумний, освічений – знав латину* (Ю. Мушкетик) [1, с. 277]; *Розділ «Творчість на теми релігійно-моральні» я присвятив пам'яті Степана Руданського, чоловіка афористично-дометного, своєрідного дослідника нашого фольклору* (Ю. Хорунжий) [2, с. 273]; *Ось кого мені шкода покидати, так се Олександра Олеса... Славний, сердечний, щирий чоловік!* (Ю. Хорунжий) [2, с. 321]. Ампліфікація епітетів розкриває, з одного

боку, поняттєво-предметне значення антропоніма, а з іншого – провокує виникнення різноманітних контекстуальних асоціацій, на основі яких прозирають національно-культурні конотації.

Емоційно-експресивна прагматика епітетних структур виявляється в семантичній трансформації та експлікації етноментальних смислів традиційних символів. Наприклад, додаткові до предметно-логічної характеристики образу коня *вороний, прудкий* оказіональні неасоціативні епітети *грамотний, надійний* формують символічне значення – *бойовий товариш*, епітети *лагідні блакитні очі, рожеві оксамитові ніздрі* інтимізують мовлення: *Попереду, високо тримаючи голову, їхав на вороному й дуже грамотному коні полковник* (В. Шкляр) [3, с. 136]; *сірий коник, невгаданой породи... але прудкий і надійний, уже випробуваний у гарячому ділі* (В. Шкляр) [3, с. 269]; *срібний жеребець-араб мав лагідні блакитні очі, а дихав зміїним вогнем, роздуваючи рожеві оксамитові ніздрі* (В. Шкляр) [3, с. 21]. Семантика атрибуту *бойовий* формується метафоричними епітетними конструкціями *дихав зміїним вогнем, у гарячому ділі*. Незвичність опису реалії дозволяє автору створювати емний образ і відображає можливість його варіативної інтерпретації, що зумовлено неоднорідністю лексичних значень прикметників та оригінальністю їхньої сполучуваності.

У розкритті загальних національних цінностей реалізується художньо-естетична функція епітетів: *... вичапала од печі бабуся, теж чепурна, в очітку, чемна, привітна – замість бурчати... бабуся сказала, що зараз насипле їм пішоняної каші та юшки з ляца, більше нічого такого немає, гостей не ждали, але чим хата багата* (В. Шкляр) [3, с. 202]; *Коли я помру, ви, молода, красива, чиста, віруюча, станете над моєю труною і мовите: Господи, якщо ти є, прости йому гріхи його, бо ця людина колись зробила для мене добро...* (В. Дрозд) [4, с. 82]. Епітети виражають різні, але взаємно детерміновані характеристики – риси зовнішності й характеру – забезпечують цілісне сприйняття об'єкта опису. У низці виділених означень кожне з них деталізує актуальний смисл попереднього, додаючи емоційно-образного ефекту.

Індивідуального забарвлення, художньої виразності створюваному аксіологічному образу надають традиційні асоціативні епітетні конструкції: *Хто витягує цей злий жереб?* (В. Шкляр) [3, с. 201]; *...вони всі четверо мусили піддатися злій долі* (В. Шкляр) [3, с. 166]; *Мирон дивувався такій несподіваній щедрості долі* (В. Шкляр) [3, с. 95]; *Навесні червона повінь залила Україну* (В. Шкляр) [3, с. 37]; *Шевченкова поезія – то є поезія туги за життям* (Ю. Хорунжий) [2, с. 239]; *...вершинця, бо то була дівчина із золотою косою, що спадала на ліве плече з-під козацької смушевої шапки* (В. Шкляр) [3, с. 21]; *І залишила палаюче тіло Васька його душа неспокоїна, почутлива до неправд земних, і полинула нічною пташкою у зоряне небо, назустріч милостивому суду Божому* (В. Дрозд) [4, с. 142]; *...то справді червоно блимав із dna триголовий Змії, який нібито, за переказами забобонних селян, живе в Небесному озері* (В. Дрозд) [4, с. 21]; *А що він, Платаш, скаже – ЙОМУ – на Страшному суді?*

Він усе знатиме і без слів Платаша. Прочитає у грішній душі його (В. Дрозд) [4, с. 135]. Найбільш суттєвою функцією епітетних структур, складниками яких є лінгвокультуреми з ідеологічним забарвленням, зокрема визначено функцію оцінного ставлення до описуваних фактів: *...червоний комісар хотів порішити її власноруч, ...оскаженілий комісар поставив проти отаманши цілий відділ солдатів... Знетямлений комісар наказав зв'язати Марусю колодязною мотузкою і кинути в холодну* (В. Шкляр) [3, с. 167]. Асоціативні епітети з негативно-оцінними конотаціями актуалізують контекстуально-референтне значення лінгвоідеологеми *червоний комісар*.

Оцінні епітети не тільки вказують на ознаку явища чи об'єкта, але й надають додаткових смислових ознак: *Тому дивним було те, що до них приєднувалися і свої, як казав Дмитро, хохли-вишпунки* (В. Шкляр) [3, с. 28]; *Один полонений хохол-большевик пояснив, що це все через комісарів* (В. Шкляр) [3, с. 105]; *...ви, хохли необтесані, вперлися, як барани* (В. Шкляр) [3, с. 129]; *Може, там задурманені хохли, яким треба вставити клепку?* (В. Шкляр) [3, с. 172]; *Кацапи-безбожники та жиди-анцихристи зняли церковні дзвони* (В. Шкляр) [5, с. 90]; *Були то невеличкі на зріст, каряконогі, пихаті й нахрапісті москалі* (В. Шкляр) [6, с. 25]. *Напрочуд зворушливий вигляд мали голломозі москаліки – чудні такі, дрібні, вухаті, наївні, шмаркаті, ну геть тобі діти* (В. Шкляр) [5, с. 62]. Такі епітети надають предметно-логічній характеристиці об'єкта опису яскравого соціального забарвлення. Позитивна авторська оцінка виявляється в епітетах, що уточнюють, конкретизують денотативно-поняттєвий зміст лексеми *брат* і формують її соціально-історичний конотативний зміст: *Ми, зрадники, пригорнулися до своїх братів-наддніпряців, щоби вкупі здобути волю для України* (В. Шкляр) [3, с. 133]; *Говорять по-нашому, христосаються, братаються, бо ми ж такі й були братами-українцями* (В. Шкляр) [3, с. 270]; *...викопали ...могили, і – прощай, друже-брате* (В. Шкляр) [3, с. 296].

Семантичні трансформації, що виникають унаслідок поєднання узуальних конотацій із індивідуально-авторськими, дозволяють лінгвокультуремам реалізувати зображально-виражальні можливості у складі метафоричних структур, де вони набувають семантичної двоплановості, яка виникає в результаті зіставлення значень прямої та опосередкованої номінації. Метафори, що вибудовуються на основі індивідуально-авторських асоціацій, формують у свідомості адресата певний образ, який дозволяє розширити семантичне поле лінгвокультуреми, її ідейний і ціннісний зміст: *...провідники Центральної Ради ...довго вимучували універсали про автономію* (В. Шкляр) [3, с. 56]. Переносне значення дієслова *вимучували*, а саме: досягати чогось «з муками, з надмірними зусиллями» [7, Т. 1, с. 437] формує таку конотативну ознаку лінгвоідеологеми *Центральна Рада*, як неспроможність до рішучих заходів.

Метафори апелюють до образно-асоціативних реалій національного буття, активізуючи у такий спосіб накопичений культурно-пізнавальний досвід інтерпретатора повідомлення: *А я зі своїми молодими однодумцями – ми кинулися в пащу до звіра... заради суверенної України* (Ю. Хорунжий) [2, с. 258]. Наведена метафора узгоджується з узуальним значенням складної лінгвоідеологеми *суверенна Україна* й актуалізує аксіологічний смисл висловлювання, що полягає в самопожертві у боротьбі за свободу нації. Завдяки значній образності і яскраво вираженому емоційно-оцінному компоненту, метафоричні сполуки здатні впливати на логічне мислення імпліцитних смислів ключового слова, актуалізувати його потенційні семи: *Той грім розбудив Україну, яка, здавалося, не прокинеться вже ніколи* (В. Шкляр) [5, с. 38]; *Невтримний Майдан залив Україну морем людських сподівань: тисячі вєсильних мерзлі в наметах, віддаючи свій вогонь мільйонам розгублених* (Л. Дашвар) [8, с. 56]; *Дісталася Українського*

дому й остовпіла: сильна людська ріка залила увесь простір навкруги (Л. Дашвар) [8, с. 33].

Емоційно-оцінна функція метафори виявляється за умов, коли вона не тільки актуалізує денотат, що співвідноситься із темою повідомлення, але й характеризує його: *Троцький нутром чув, що ці командири, розкусивши комуни, повернуть зброю проти неї* (В. Шкляр) [3, с. 239]. Денотат лінгвоідеологеми *комуна* охоплює семи «тактика пролетарської революції», «диктатура пролетаріату» [7, Т. 4, с. 254]. Метафоричний мікроконтекст зумовлений переносним уживанням лексеми *розкусити* – «розібратися у чомусь» [7, Т. 8, с. 721], надає висловлюванню іронічної тональності і створює умови для позитивної оцінки образу, що передається конотативним компонентом лексеми *командири*, у якій реалізується прагматична двоплановість: командири – очільники загонів червоноармійців. Метафора є засобом іронічної оцінки й у випадку переносного вживання просторічних лексем: *Ой! Зарікалася свиня жолуді не їсти... Вони самого Хрущова проковтнули, а таких, як ти... схрумчуть, наче пєс муху...* (Ю. Хорунжий) [2, с. 238]. Референтне значення антропоніма *Хрущов* виявляється в тому, що власна назва асоціюється не стільки з іменем державного діяча, скільки з певним періодом історичного розвитку країни.

Лінгвокультуреми можуть виконувати й інформативну функцію, тобто передавати інформацію про факти, явища культурного життя і при цьому мінімізувати структуру висловлювання: Ще на допиті в Балицького у Харкові *виплили ці «повстанські трійки»* (Ю. Хорунжий) [2, с. 249]. Переносне значення лексеми *виплили* – «неочікувано з'явилися, стали відомими» – розкриває смисл контрреволюційної підпільної військової організації» при «УНЦ» (Ю. Хорунжий) [2, с. 249]. Образні слова допомагають глибше зрозуміти зміст тексту: *Академік розпалюється, лаючи націоналістів. Це вони у двадцятих роках намагалися відірвати, ізолювати українську мову од братньої російської* (Ю. Хорунжий) [2, с. 239].

Лінгвокультуреми у складі порівнянь розширюють семантико-асоціативні межі культурно-історичного контексту художнього дискурсу, надаючи йому ідеологічного забарвлення через оцінну авторську прагматику: *Походжав у юрбі цікавенький скоморох ..., одяг якого був у трьох кольорах – білий гостроверхий ковпак на голові, каптан синій, а штани кумачеві, і хто мав кебету, відразу здогадувався, що це ходячий московський прапор, барви якого цар Олексій Михайлович позичив у щедрих голландців, тільки переставив їх місцями на московському полотнищі – зверху біле, посередині синє, внизу червоне* (В. Шкляр) [3, с. 125]. Іронічної тональності й, відповідно, негативною оцінкою образу царя надає культурна конотація лексеми *скоморох* (актор, блазень, жартівник), а також порівняння одягу коміка із колористикою сучасного державного символу Росії.

На основі порівнянь, складниками яких є лінгвоідеологеми, формується негативно-оцінна авторська прагматика шляхом зіставлення поняттєвих значень слів із різних предметних площин: *..ви, хохли необтесані, вперлися, як барани* (В. Шкляр) [3, с. 129]. Індивідуально-авторські порівняльні семантичні конструкції формують новий аксіологічний потенціал лінгвоідеологеми. Наприклад, ознака об'єкта порівняння – *будьонівки*, яка є атрибутом червоноармійця як носія ворожого аксіології, реалізується іронічною аналогією із дятлом за зовнішніми властивостями, проте найбільш вагомим в розгортанні ідейного смислу повідомлення є аналогія із дияволом на основі спільного функційного атрибута-пентаграми: *..він часто крутив закутанною в будьонівку головою, був схожий на дятла* (В. Шкляр) [3, с. 57]; *стирчав рогом угору будьонівський ганчір'яний шолом з великою, теж ганчір'яною, диявольською пентаграмою на лобі* (В. Шкляр) [3, с. 55]. Прагматика зневаги до армії-окупанта передається денота-

тивною семою «потвора, опудало» [7, Т. 4, с. 105] лексеми *карикатура*: ...*шпичасті «будьоновки» з червоними зірками* творили з них *карикатуру на військо* (Ю. Винничук) [9, с. 259]. Екзистенційно-аксіологічна лінгвокультурема *сатана*, що, за народними віруваннями, уособлює зло, спокусу, гріхопадіння тощо, у порівняльних конструкціях дозволяє актуалізувати потенційні семи негативної конотації об'єктів порівняння, ідеологічний смисл яких суперечить національним цінностям українців: *Москаль що червоний, що білий – одна сатана* (В. Шкляр) [3, с. 140]; *Хто писав лєнініану не з переконань, а задля грошей, напише і сатаніаду задля грошей* (В. Дрозд) [4, с. 84]. Натомість лінгвокультурема *ангел* із позитивним ціннісним значенням у компаративних конструкціях формує оказіональне аксіологічне значення об'єктів порівняння, трансформує при цьому негативно-оцінне значення на позитивне: – *А з ким же ти хочеш воювати? – спитала бабуся. – Та мені з ким-небудь, аби за Україну, – сказав білий, як ангел, дід і розправив плечі, мов крильця* (В. Шкляр) [3, с. 203]. Лексема *дід* у такому контекстуальному оточенні набуває аксіологічних властивостей і асоціюється із мудрістю, душевною чистотою, справедливістю, а бабуся втілює культ сім'ї, українського роду. Слово *війна* втрачає негативне значення, закріплене в денотативному макрокомпоненті, і набуває позитивної аксіологічної інтерпретації (справедлива боротьба, відстоювання прав і свобод).

Звернення до традиційних асоціативних уявлень дозволяє авторові вибудувати порівняння, які увиразнюють зовнішні деталі художнього образу: *Вона стояла серед розбомбленого подвір'я гола-голісінка – сама богиня Лада ... – але її обличчя було загадковим як за усмішку Мони Лізи* (В. Шкляр) [6, с. 6].

Аксіологічний компонент семантики слова в порівняльних конструкціях дозволяє читачеві оцінити суб'єкт порівняння за допомогою об'єкта порівняння, що характеризується аналогічною позитивною чи негативною рисою: *На мою думку, саме інтелігенція українська виробила з Хмельницького державного мужа, стрівши його в Києві яко Мейсея* (Ю. Хорунжий) [2, с. 219]; *Україна, неначе хворий чоловік, хиріла на очах. Попереду в неї були повний занепад, убогість, рабське нидіння* (Ю. Мушкетик) [1, с. 50]. Семантична ампліфікація й градація контекстуальних синонімів *занепад, убогість, рабське нидіння* посилюють загальну тональність співчуття й жалю, водночас художньо увиразнюють історичний колорит зображуваної епохи.

Порівняльні конструкції, відбиваючи позамовну реальність, виступають засобами художньо-образної конкретизації. Імплицитна аналогія *червоної армії із ордою* розкривається через семантичні асоціації, викликані сполученням *дикунське галайкання*, з подальшою експліцитною аналогією *московсько-більшевицька орда*: ...*із-за насипу вихопилася червона кіннота і з дикунським галайканням почала огинати їхне запілля* (В. Шкляр) [3, с. 54]; ...*московсько-більшевицька орда вже стояла біля воріт* (В. Шкляр) [3, с. 56]. Порівнянням властива іронічна експресія, що виникає внаслідок зміни полярності оцінного компонента семантики лінгвоідеологеми: ...*секретар закотив дупаті очі під велике, кругле, майже лєнінське чоло* (Ю. Хорунжий) [2, с. 239].

На основі семантичної невідповідності лінгвоідеологеми та її лексичного контексту формується іронічна тональність висловлювання: *Завелася якась нова порода активістів ... і нова порода жінок – Соня Портной (саме так – не Портная, а Соня Портной), Роза Шейнблат, Клара Бера, Піпка Цімерман*. (В. Шкляр) [3, с. 28]. Іронічна експресія підтримується денотативною семою слова *порода* – «група свійських тварин одного виду і спільного походження, які мають характерні сталі ознаки будови тіла і властивості організму» [7, Т. 7, с. 264]: *Бо всі ці жіночки були схожі одна на одну – сухо-*

лиці, коротко стрижені, з міцно стиснутими губами (В. Шкляр) [3, с. 28]. Загальне співвіднесення понять *активісти, жінки – порода*, які належать до різних семантичних площин, знижує оцінку конотацію контекстуальної лінгвоідеологеми *активісти*.

Іронічної оцінки описуваним фактам і явищам надають лінгвокультуреми-інтертекстами: *Здійснилася мрія ідіота, – мовив із сміхом.... – Усе дитинство я мріяв про ананаси, хоч ніколи їх не куштував, лише милувався на картинках* (В. Дрозд) [4, с. 11] (роман «Золоте теля» Ільфа та Петрова); *Марійка, як та кізочка, що бігла через місточок, ухопила кленовий листочок* (В. Дрозд) [4, с. 40] (українська народна казка «Коза-Дерева»); *Як полюбляє казати наш вельмишановний Президент, маємо те, що маємо* (В. Дрозд) [4, с. 77] (Леонід Кравчук); *Я лише тверезо заналізував сотворене іншим. І за це, як писав поет, «караюсь, мучуся, але не каюсь...»* (В. Дрозд) [4, с. 107] (вірш «О думи мої! О славо злая!» Тараса Шевченка); *Сказано ж бо у Біблії, якщо ти читав: І пожалкував був Господь, що людину створив на землі* (В. Дрозд) [4, с. 107]; *Ось вона, правда незабутнього Йоськи: кадри вирішують все* (В. Дрозд) [4, с. 124] (Йосип Сталін); *Моя міліція мене береже... І моїх гостей* (В. Дрозд) [4, с. 86] (поема «Хорошо» В. Маяковського). Предметний зміст таких інтертекстуальних укралень безпосередньо пов'язаний з асоціативно-оцінними моментами, що виникають у свідомості читачів на основі прецедентних феноменів, сформованих у межах певної культури.

Спорадично національно-культурний зміст і художньо-образний потенціал лінгвокультурум розкривається такими стилістичними прийоми:

– метонімія: *«Львів і Київ разом!»* (В. Шкляр) [3, с. 133]; *Тільки пам'ятай, синку, мою науку: якщо сі доведе мати діло з москалем, ніколи-ніколи йому не вір* (В. Шкляр) [3, с. 271]; *Контру ми розстрілюємо* (В. Шкляр) [3, с. 66]; *Дмитро поділив їх по селлах на сотні і згукував під слушний момент товкти москаля* (В. Шкляр) [3, с. 37]; *...Грушевським цікавиться... Це сам по собі цікавий факт... у наш час. А ви – Леніним? Теж цікаве явище...* (Ю. Хорунжий) [3, с. 238]; *Але ж вони не слухають Грушевського, навіть бояться і згадувати. ...Тому я змушений виходити з Леніна, найбільшого їхнього авторитета* (Ю. Хорунжий) [2, с. 238]; *Подивимося, чи довго протримаєтеся ви, панове Скоропадські, як тільки німці підуть з України* (Ю. Хорунжий) [2, с. 212];

– синекдоха: *...підлабузювалася до галичан ця хитра хохляцька пика наче сподівалася, що вони візьмуть її до себе в радники* (В. Шкляр) [3, с. 105]; *...московський лапоть наступив на горлянку селянам...* (В. Шкляр) [3, с. 37];

– антономазія: *З вигляду це були незлостиві хлопці, ніякі не китайці й не мадяри, звичайні кацапчуки*. Вона запитала у «родненькіх», чи не доводилося їм зустрічати такого собі Івана Петрова (В. Шкляр) [3, с. 264]; *...нині ж ми живемо в благословенному краї під опікою мудрого білого царя, спільно з московським народом* (Ю. Мушкетик) [1, с. 181]; *...валявся роздертий портрет чоловіка з характерною цапиною борідкою* (В. Шкляр) [3, с. 77]; *Я, коли вгледів те болотяне страховисько з цапиною бородою, то подумав, що то сам главоверх Троцький* (В. Шкляр) [3, с. 43];

– каламбур: *І потяглися до Кременчука всі оті губревкоми, парткоми, БеБе, зубчека, військкоми та всілякі інші «коми», яких наплодила комуна* (В. Шкляр) [3, с. 25];

– антитеза: *Кожне хоче тут свої порядки заводити. Були червоні, тепер прийшли ще й білі москалі* (В. Шкляр) [3, с. 203]; – *Не Бог їх забрав. Богові клоніт про душу людську, а не тіло. – Усе, що є тайним, видимим стане, — мовив отець Терентій* (В. Шкляр) [3, с. 7–8]; *...перед ними була не сувора відунка-язичниця і навіть не дебела войовнича молодиця, якою вони уявляли Марусю, а тендітне*

веснянкувате дівчиство, таке субтильне, що його, либонь, і кінь не чув під собою (В. Шкляр) [3, с. 168]; *Злий фатум завис над родиною* (В. Шкляр) [3, с. 24] – *Фортуна підморгнула їм і з Білої Церкви – там большевиків розтроцив Запорозький корпус* (В. Шкляр) [3, с. 59]; *А такий закон страху й відваги, казала Маруся, страх н'є отруту, казала вона, а відвага н'є мед* (В. Шкляр) [3, с. 293]; *...білі москалі робитимуть свою чорну справу* (В. Шкляр) [3, с. 82].

Висновки. Отже, художньо-стилістичний потенціал лінгвокультури виявляється в їхній здатності бути складниками художніх тропів: епітетних конструкцій, метафоричних структур, порівнянь, метонімії, синекдох, антитези, каламбурів.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в лінгвокультурологічному аналізі художніх текстів інших представників української літератури кінця ХХ – початку ХХІ століть.

Література:

1. Мушкетик Ю. Гетьманський скарб. Харків: Фоліо, 2006. 415 с.
2. Хорунжий Ю. Вірую. Київ: Видавництво «Бібліотека українця», 2001. 368 с.
3. Шкляр В. Маруся. Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. 320 с.
4. Дрозд В. Злий дух; Пришестя: романи. Київ: Укр. письменник, 1999. 311 с.
5. Шкляр В. Залишенець. Чорний ворон. Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2010 р. 384 с.
6. Шкляр В. Чорне Сонце: збірка. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2015. 297 с.
7. Словник української мови: в 11 т. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. Білодіда. Київ: Наукова думка, 1970–1980.
8. Дашвар Л. Молоко з кров'ю. Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016 р. 272 с.
9. Винничук Ю. Танго смерті. Харків: Фоліо, 2015. 379 с.

Гришко О. П. Художественно-стилистический потенциал лингвокультуры в прозе конца ХХ – начала ХХI веков

Аннотация. В статье рассматривается стилистическая роль лингвокультуры, лингвоидеологии, интертекста в прозаических произведениях художественного дискурса конца ХХ – начала ХХI веков.

Ключевые слова: лингвокультура, лингвоидеология, интертекст, семантическое поле, символ.

Hryshko O. Artistic-stylistic potential of linguoculture in the fiction discourse of the late XX – early XXI centuries

Summary. The article deals with the stylistic role of linguoculture, linguoideology, intertext in the fiction discourse of the late XX – early XXI centuries.

Key words: linguoculture, linguoideology, intertext, semantic field, symbol.